

Zimske olimpijske igre so pred nami

Kaj takega še ni bilo v Jugoslaviji. Veliko negotovanja je bilo ob sprejemu te velike zadolžitve ob že preveliki zadolženosti. Rezultati pa že danes govore, da to le ni bila tako zgrešena poteza in upajmo, da bo končni izkupiček to še bolj potrdil. Končali so se tudi srčiti boji v svetovnem pokalu za članstvo športnikov v reprezentancah.

Sarajevo, Sarajevo ... To naše mesto še nikoli doslej, razen ob zgodovinskem atentatu na avstrijskega prestolonaslednika in začetku I. svetovne vojne, ni bilo širom po svetu tako pogosto imenovano. Slišimo pesti ne le za naše športnike, temveč tudi za vse delavce in organizatorje olimpijskih iger, tokrat je na njih še večja teža odgovornosti za ugled Jugoslavije kot na samih športnikih. Končno smo udeleženci letošnjih iger tudi mi vsi. Tudi pred nami je

huda preizkušnja. Spremljati tekmovanja in opravljati delovne dolžnosti, da ne bo zastojev v proizvodnji, nam ne bi smela biti težja naloga kot, na primer, Križaju in tovarišem osvojiti medaljo. Pa vendar je nevarno, da se bomo slabše odrezali od njih.

Prejšnji teden sem bil na volilno programski konferenci osnovne organizacije zveze komunistov v TOZD Grafični papir Papirnice Vevče, kjer so me komunisti spomnili na to. Oni sicer delajo v štiri-rit izmenah, njihovem delu so podrejene sobote, nedelje, prazniki in jim bodo tudi sarajevski dogodki. Kljub temu bi bili le radi na tekočem z rezultati, kar je naloga ljubljanske televizije, da bo omogočila kvalitetno spremljanje iger delovnim ljudem po njihovem delu. Zato so se kritično spomnili sobotne TV ankete o tem, kako

bodo delavci spremljali olimpijske igre. Komunisti so bili odločnega mnenja, da mora biti delo v prvem, TV prenosi pa v drugem planu. In ne sme se zgoditi, da bodo delavci po uradih, ustanovah in skupnih službah gledali TV prenose ali pa zaradi njih odhajali domov, delavci v proizvodnji pa bodo kot sleherni dan poslušali šum strojev in izpolnjevali proizvodne norme. Zato bodo olimpijske igre huda preizkušnja tudi za vse nas, da bomo kljub športni vznemirjenosti ohranili delo za našo temeljno nalogo, da bomo nemoteno izpolnjevali že tako tesno postavljene delovne in stabilizacijske programe. Veselje ob športnih uspehih naših bo le tako imelo pravo slast.

SLAVKO GERLICA

Naš kulturni praznik

Naš kulturni praznik je pred durmi. Običajno je takšen dogodek priložnost, da pod kulturna dogajanja preteklega leta potegnemo črto, zberemo in uredimo rezultate ter si nato bolj ali manj zadovoljno pomane roke. Pustimo to pot takšne formalnosti ob strani, saj smo to že ali pa še bomo storili.

8. februar je predvsem priložnost obuditi samozavest majhnega slovenskega naroda. Kulturni praznik mora predstavljati vseljudsko praznovanje slovenske kulturne samobitnosti in ustvarjalnosti. Ustvarjalnosti vseh tistih več kot 600 kulturnih delavcev, ki delujejo v različnih kulturnih društvih v naši občini in ki vedno dokazujejo zgornjo trditve ter nas bogatijo s spoznanjem, da kultura ni samo za dobre čase.

Že 1. januarja leta 1945 je SNOŠ sprejel odlok o praznovanju slovenskega kulturnega praznika. V desetletjih, ki so sledila, je samo praznovanje naletelo in obšlo mnoge čeri. Tako danes stojimo pred odgovornimi nalogami: dokazujemo namreč, da se kulturne dobrine ustvarjajo in uporabljajo tudi takrat, ko nas svetovne in domače razmere silijo h kar najbolj gospodarni porabi ustvarjenih sredstev. Prepričani smo lahko, da nam kulturnikom kljub mnogim odrekam tudi v prihodnje ne bo težko pridobiti pošten kos potice z obložene mize. Le tako bomo ostali kulturno bogati ustvarjalci v naši samoupravni skupnosti, ne pa postali brezosebne številke malomeščanske pridobitniške družbe.

Da stojimo trdno na pravi poti, nas prepričujejo delavci vevške papirnice, ki so dvema najuspešnejšima kulturnima društvoma, Papirniškemu pihalnemu orkestru in mešanemu pevskemu zboru, obnovili glasbeni dom, dalje kmetje in delavci iz Javorja, ki so si s prostovoljnim delom in svojim materialom zgradili kulturni dom, kakršnega bi si želeli v marsikaterem večjem kraju, pa tudi člani zaloške dramske skupine, ki je kljub pomanjkanju bencina že 25 krat gostovalo s svojo priljubljeno igrico v različnih krajih širom po Sloveniji. Vsi ti in še mnogi drugi so naše jamstvo, da se nam kulturne prihodnosti ni treba bati.

»En sam milijon nas je...« je zapisal Kajuh v tistih težkih vojnih časih. In danes smo lahko zadovoljni, ko ugotavljamo, da smo kljub majhnosti veliki. In prihodnje leto bomo še večji.

STANE JALOVEC Predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Lj. Moste-Polje

31. JANUAR 1984
2. ŠTEVILKA

XXV. LETNIK
BREZPLAČNO

OSKUPNOST

glasilo SZDL ljubljana moste-polje

● PREDSEDSTVO OK SZDL OBLIKOVALO PREDLOG EVIDENTIRANIH KANDIDATOV, KI JIM LETOS POTEČE MANDAT

Evidentirani možni kandidati za nosilce delegatskih dolžnosti

Predsedstvo občinske konference socialistične zveze je na 5. seji, 25. januarja 1984, v skladu s kandidacijsko funkcijo oblikovalo predlog evidentiranih možnih kandidatov za nosilce delegatskih dolžnosti, ki jim letošnje leto poteče mandat. Pri tem je predsedstvo ponovno poudarilo, da je bila že v pripravi na volitve usklajena usmeritev, da bi kadrovske rešitve povezali z odgovornostjo opravljanja teh dolžnosti v celotnem štiriletnem mandatnem obdobju. To predvidevajo že sami ustavni amandmaji, s tem omogočajo, da se dvoletni mandat posameznega nosilca dolžnosti lahko še enkrat ponovi. Takšna stališča izhajajo tudi iz stališč predsedstev skupščin SIS. Zaradi tega je večina dosedanjih nosilcev teh dolžnosti ponovno evidentirana za možnega kandidata za isto dolžnost in le v devetih primerih, ko dosednji nosilci zaradi preobremenjenosti sami želijo zameno, so predlagani novi kandidati.

Predsedstvo OK SZDL predlaga vsem delovnim ljudem in

občanom ter njihovim organiziranim socialističnim silam, da o evidentiranih možnih kandidatih razpravljajo na sejah temeljnih kandidacijskih konferenc v KS in DO, ki bodo potekale do 11. februarja, ter na občinski kandidacijski konferenci, ki bo 15. februarja. Ob tem se je predsedstvo zadalilo, da se bodo njegovi člani udeležili vseh kandidacijskih konferenc v KS in kolikor bo le mogoče tudi v delovnih organizacijah.

Predsedstvo je na svoji seji obravnavalo še nekatera gradiva, za sejo občinske skupščine, 30. januarja, in sicer: Vlogo raziskovalne in inventivne dejavnosti v občini, analizo osebnih dohodkov v občini in uresničevanje družbenega plana občine na področju varstva okolja in zraka. O vseh teh gradivih, razpravah delegatov in zaključkih, ki bodo sprejeti na seji 30. januarja, bomo poročali v 3. številki Nsk, ki bo izšla 14. februarja.

Predlog evidentiranih možnih kandidatov objavljamo na 3. strani.

(nadaljevanje na 3. strani)

Pred kratkim sem slišal mišljenje, da je skrajni čas, da od besed: »potrebno je«, »nujno je« itd. preidemo k besedi: »kako« kako neko vprašanje razrešiti. Vseprek govorimo »mora se«, »treba je«, itd., a sami ne vemo, kako. Ljudje, ki delajo v praksi in morajo vse to uresničiti, pa še manj vedo, kaj naj store. Zato je nujno potrebno, da v demokratičnem dialogu skupaj razpravljamo o tem »kako«. (25. II. 1978, Beograd)

EDVARD KARDELJ
27. I. 1910 — 10. 2. 1979

● SODELOVANJE OBČIN LJUBLJANA MOSTE-POLJE IN LITIJA

Skupni načrti za razvoj kmetijstva

Lani decembra je minilo dve leti, odkar sta občini Ljubljana Moste-Polje in Litija podpisali dogovor o skupnih interesih in sodelovanju. V njem sta se zavezali, da bosta skupaj, še zlasti na območjih, kjer se občini stikata, urejali tiste zadeve, ki zanimajo Litijane in Moščane. Že v dogovoru sta občini ugotovili, da imata skupne interese na komunalnem in urbanističnem področju, pri varstvu narave, predvsem zavarovanju vodnih virov, pri pospeševanju kmetijstva, zlasti v hribovskih predelih, v šolstvu, informiranju in obrambnih pripravah.

»Ker je bil dogovor izraz skupnih interesov in potreb delovnih ljudi in občanov obeh občin, je kljub kratkemu času prinesel že dobre rezultate,« je ocenil uresničevanje tega dokumenta v praksi predsednik naše občinske skupščine Niko Lukež.

Morda kaže kot najpomembnejši dosežek tega sodelovanja omeniti študijo o možnostih razvoja kmetijstva v hribovskih predelih obeh občin, ki jo je pripravila delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov izvršnih svetov obeh občin. Ta študija bo tudi upoštevana v srednjeročnih načrtih obeh občin za leto 1985—1990 in v projektu dolgoročnega razvoja mesta Ljubljane 2000. Odlika te študije je, da krajevne skupnosti, ki ležijo na območjih, kjer se občini stikata,

obravnavata celovito. Če namreč hočemo, da bodo ljudje ostajali na kmetijah, se odločali za obdelovanje zemlje, moramo poskrbeti za take življenjske razmere, ki bodo čim bolj podobne tistim v mestu. To pa pomeni zgraditi nove ceste, napeljati elektriko, telefon, urediti oskrbo s pitno vodo. Tako se bodo kmetje odločali tudi za kmečki turizem, ki v teh krajih za zdaj še ni zaživel. Omenimo naj, da sta obe občini povabili k sodelovanju na kmetijskem področju še občino Grosuplje.

Poleg že omenjene študije pa je ta dogovor obrodil še druge sadove; tako sta občini skupno zgradili televizijski pretvornik na Gorišci pri Jevnici, uspešno je sodelovanje med kmetijskimi zadrugami, pri izkoriščanju vodnih virov in skupnem načr-

tovanju porabe prostora. Da meja med občinama ni ovira, pa govori tudi to, da otroci iz Senožet obiskujejo vrtec v Jevnici.

Vse tesnejše pa je tudi povezovanje gospodarskih delovnih organizacij. Pletenina namerava v Jevnici odpreti svoj obrat, Indos se bo pri opremljanju viličarjev povezal z delovno organizacijo Beton, tozdr Gradmetal, Koteks Tobus pa glede oskrbovanja s kožami z Usnjarno v Smartnem. Ena izmed nalog, ki jih bo treba uresničiti v prihodnosti, pa je ureditev centralne čistilne naprave v Zalogu.

Omenimo naj še, da občinska komunalna skupnost skrbi tudi za vzdrževanje potniškega mostu v Jevnici (lastninsko pa lani je za ta namen pripadela po 100.000 dinarjev), z denarjem pa je pomagala tudi pri odkupu zemljišča za cesto Jevnica—Laze, pri gradnji nove ceste v Veliki Stangi, pri graditvi ceste do RTV pretvornika na Gorišci in pri obnovi ceste Trebeljevo—Reka gozd. Redno tudi vzdržuje cesto Janče—Jevnica, pozimi pa skrbi še za pluzenje ceste Trebeljevo—Reka gozd—Litijska cesta.

D. J.

Naši šolarji so zimovali na Jančah

Imeli smo smolo, da smo otroke, ki so zimovali v drugi izmeni, prišli pogledat prav na dan, ko so bile Janče zavite v meglo, medtem ko je bilo v dolini jasno. Prav zaradi megle pa otrokom ni bilo žal, da so bili to popoldne prikrasani za urico smučanja, saj jih je obiskala tudi glavna sestra iz zdravstvenega doma Moste Milena Blejčec, ki je hkrati tudi predsednica komisije za letovanje pri naši občinski zvezi prijateljev mladine. Zanimalo jo je, kakšno je zdravje otrok. Izkazalo se je, da je večina kar zdrava, saj razen prehlada, manjših udarcev in kašljanja ni bilo nič posebnega. (Foto: D. JUVAN)

(več o tem preberite na zadnji strani)

Evidentirani možni kandidati za nosilce delegatskih dolžnosti

(nadaljevanje s 1. strani)

NOSILCI FUNKCIJ V SKUPŠČINI OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE

predsednik skupščine: **Niko Lukež**, Rojčeva 19, Lj., dosedanji

podpredsednik skupščine: **Miha Berčič**, Cesta II. grupe odredov 77, Dobrunje, dosedanji

predsednik zbora združenega dela: **Rado Tihelj**, Zaloška 133, Lj., dosedanji namestnik predsednika

namestnik predsednika zbora združenega dela: **Franc Malnar**, Gvetlična pot 7a, Lj. Polje, novo evidentiran

predsednik zbora krajevnih skupnosti: **Marica Rihar**, Bavdkova 5, Lj., dosedanji

namestnik predsednika zbora krajevnih skupnosti: **Anton Korosec**, Puterlejeva 37, Lj., dosedanji

predsednik družbenopolitičnega zbora: **Franjo Vinko**, N. Polje C. I/41, Lj. Polje, dosedanji

namestnik predsednika družbenopolitičnega zbora: **Slavka Keržan**, Pugljeva 23, Lj., dosedanji namestnik

Nosilci funkcij v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti občine

RAZISKOVALNA SKUPNOST

— za predsednika skupščine: **Franc Ložar**, Erjavčeva 4, Lj., novo evidentiran

— za namestnika predsednika: **Franc Žibert**, Trg okt. revolucije 17, Lj., dosedanji

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

— za predsednika skupščine: **Elda Gregorič-Rogelj**, Klemenova 52, Lj. Polje, dosedanji

— za namestnika predsednika skupščine: **Vid Vilfan**, Papirniški trg 7, Lj. Polje, dosedanji

— za predsednika zbora uporabnikov: **Peter Dolensek**, Ob sotočju 16, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora uporabnikov: **Jože Kastelic**, Vlahovičeva 40, Lj., dosedanji

— za predsednika zbora izvajalcev: **Rada Hvasija**, Ul. bratov Tuma 12, Lj. Polje, dosedanji

— za namestnika predsednika zbora izvajalcev: **Tomaž Kocjančič**, Trg okt. revolucije 1, Lj., dosedanji

KULTURNA SKUPNOST

— za predsednika skupščine: **Tihomir Pinter**, Snebersko nabrežje 21, Lj. Polje, dosedanji

— za namestnika predsednika skupščine: **Damjana Tomičević**, Bernekarjeva 32, Lj., dosedanji

PRI POSTAVITVI TRETJEGA BLOKA V TOPLARNI

NEPRIČAKOVANI ZASTOJ

V začetku oktobra lani bi moral pričeti v ljubljanski Toplarni poskusno obratovati tretji blok, s čimer bi bila končana druga faza gradnje novih zmogljivosti našega energetskega objekta. Vendar se to ni zgodilo, ker je pri zagonskih preizkusih v septembru prišlo do večje okvare na glavnem parovodu: pri eksploziji je raztrgalo enega izmed kolen. Delavci Metalurškega inštituta v Ljubljani so ugotovili, da je bil vzrok okvare v tehnično nepravilno obdelanem materialu za koleno. V Toplarni so seveda takoj pomislili na to, da ima podobno napako lahko še kako drugo koleno, vgrajeno v parovod. Previdnost ni bila odveč, saj so na Metalurškem inštitutu, potem ko so opravili analize, njihov sum potrdili.

Toplarna je seveda o tem, da so kolena neustrezne kakovosti, takoj obvestila sarajevski Energoinvest, ki jim dobavlja opremo za gradnjo druge faze. Tudi tam so pri preizkušnjah in to sporočili nemški firmi Mannesmann, ki jim je prodala ta kolena. Tuji proizvajalec je priznal napako in obljubil, da bo nova kolena dobavil do srede marca letos. Vendar bodo potem v Toplarni potrebovali še kak mesec za njihovo montažo, preizkuse, izolacijo parovoda in podobno. Tako bodo lahko šele sredi aprila nadaljevali s preizkušnjami zagonskimi preizkusi. In če bo tedaj potekalo vse v redu, bodo konec maja pričeli s poskusnim obratovanjem.

»Škoda, ki jo je povzročila eksplozija na delu parovoda, kot tudi vsi stroški glede pregledov in montaže novih kolen, gredo v breme nemške firme; težko pa je oceniti, kolikšna je škoda zaradi

— za predsednika zbora izvajalcev: **Marina Janežič**, Železnikarjeva 10, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora izvajalcev: **Jože Cerar**, Dolsko 54, Dol, dosedanji

— za predsednika zbora uporabnikov: **Milan Pritekelj**, Klunova 3, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora uporabnikov: **Jani Sopotnik**, Senožeti n.h., Kresnice, dosedanji

SKUPNOST ZA TELESNO KULTURO

— za predsednika skupščine: **Marjan Gostinčar**, N. Polje C. X/14a, Lj. Polje, novo evidentiran

— za namestnika predsednika skupščine: **Jože Gramc**, Puterlejeva 2, Lj., dosedanji

— za predsednika zbora uporabnikov: **Rado Uzelac**, Agrokombinatska 4a, Lj. Polje, dosedanji

— za namestnika predsednika zbora uporabnikov: **Ciril Hribar**, Vlahovičeva 5, Lj., dosedanji

— za predsednika zbora izvajalcev: **Ivan Zaletel**, Fabijanijeva 39, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora izvajalcev: **Metod Logar**, N. Polje C. IV/1, Lj. Polje, dosedanji

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE

— za predsednika skupščine: **Janez Kržmanec**, Bavdkova 3, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika skupščine: **Kranjc Helena**, Poljedelska 7a, Lj., novo evidentiran

SKUPNOST ZA ZDRAVSTVO

— za predsednika skupščine: **Stane Božič**, Na Grivi 10, Brezovica, dosedanji

— za namestnika predsednika skupščine: **Ferdo Majdič**, Gortanova 12, Lj., novo evidentiran

— za predsednika zbora uporabnikov: **Ludvik Horvat**, Vlahovičeva 5, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora uporabnikov: **Mihael Granda**, Vzajemna 5, Lj., dosedanji

— za predsednika zbora izvajalcev: **Ignac Groznik**, Vide Janežič 17, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora izvajalcev: **Milena Blejec**, Klunova 10, dosedanji

ENOTA INVALIDSKO POKOJNINSKEGA ZAVAROVANJA

— za predsednika zbora delegatov: **Vili Strašek**, Goce Delčeva 10, Lj., dosedanji

— za namestnika predsednika zbora delegatov: **Slavka Šemrov**, Zaloška c. 299a, Lj. Polje, dosedanji

DARJA JUVAN

Vlaganja za dražjo surovino

Sintetični kavčuk je bilo doslej mogoče kupiti le na tujem tržišču. Konec novembra pa je v Zrenjaninu začela s delom prva domača tovarna, ki bo proizvajala to zelo iskano surovino.

Vanjo je vložilo svoj denar več tovarnih gumenih izdelkov, ki so pričakovale, da bodo s tem nekoliko zmanjšale svoje težave z iskanjem deviz. Nova tovarna pa je za svoj kavčuk predlagala dvakrat višje cene kot tuji proizvajalci, poleg tega pa še devizni delež do 60 odstotkov vrednosti. Tak je predlog, ki pa ga bodo morali Zrenjaninci še obrusiti, ker se člani poslovnega odbora ne strinjajo z višino cene, devizno udeležbo pa v celoti zavračajo, saj gumarske delovne organizacije že zdaj prispevajo del deviz za nakup nafte, ki je osnovna surovina za proizvodnjo sintetičnega kavčuka.

Posodabljanje, popravila in razvoj informacijskega sistema

Železniško gospodarstvo Ljubljana bo v prihodnjem letu začelo izkoriščati posojilo Evropske

Praščerejska farma v Ihanu pri Domžalah je konec novembra dopolnila že četrto leto svojega obstoja. Farma prašičev se v svetu začeli graditi razmeroma pozno; med prašiči se namreč

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

ske investicijske banke, ki je Jugoslovanskim železnicam posodila 65 milijonov dolarjev. Svoj delež, 15 milijonov dolarjev, bo ŽG Ljubljana porabila za modernizacijo jeseniške postaje, za popravilo železniške proge med Jesenicami in Dobovo in za razvoj informacijskega sistema pri upravljanju železniškega prometa. Od sodobnega informacijskega sistema, ki bo omogočil lažje načrtovanje in nadzor nad delom, razporejanje praznih vagonov in usklajevanje prometa in vleke, si obetajo znatne prihranke.

rade razširijo nevarne nalezljive bolezni in šele odkritje novih zdravil je omogočilo njihovo množično rejo. Ihanska farma je bila prva te vrste v Jugoslaviji in še danes sodi med največje.

Vsako leto od tam odpeljejo po 85 tisoč prašičev. Njihov uspeh je toliko večji, ker so tehnologijo, ki so jo sprva povzeli po Skandinavcih, kasneje razvili do take mere, da je postala zgled za gradnjo drugih farm v Jugoslaviji in tudi v tujini. V zadnjih 15 letih so po vzorcu ihanske zgradili nekaj prašičjih farm v NDR in na Poljskem.

Tovarna industrijske opreme SOP Krško se vse uspešneje uveljavlja na tujih tržiščih. Svojo proizvodnjo so v zadnjih letih tako posodobili in povečali, da je domače tržišče postalo zanje premajhno. Prvi uspeh so dosegli s prodorom na Češkoslovaško, kamor prodajajo svoje filtre, zdaj pa se potegujejo še za prodajo v Sovjetsko zvezo in v NDR. Vse bolj se usmerjajo tudi na tržišča tretjega sveta. Svoje izdelke so ponudili Siriji, Iranu in Iraku, izvozne pogodbe so že podpisali v Libiji in v Egiptu, Kitajski pa bodo dobavili celotno opremo za lakirnico tovarne strojev, ki jo tam gradi Lesnina. Lani so s prodajo na tujem iztržili že tretjino celotnega prihodka. Ob tem je pomembno, da je njihova strojna oprema sad domačega znanja, vgrajeni material, večinoma domači, pa predstavlja le četrtino stroškov.

OBVESTILO O PRIČETKU DELA SLUŽBE PRAVNE POMOČI

Obveščamo vas, da smo v okviru Mestnega sveta ZS Ljubljana organizirali službo pravne pomoči z namenom, da približamo pravno pomoč delavcem. Služba pravne pomoči bo dajala pravno pomoč, ki naj bi delavcu — članu sindikata zagotovila pravno varstvo njegovih samoupravnih pravic v zvezi z delom oziroma iz delovnega razmerja.

Pravna pomoč bo brezplačna.

Služba pravne pomoči bo delovala en dan na teden tudi na sedežu občinskega sveta ZS Ljubljana Moste-Polje od 1. januarja 1984 dalje.

Zato vabimo vse delavce — člane sindikata, da se, če bodo potrebovali pravno pomoč, zgledajo v prostorih občinskega sveta zveze sindikatov Ljubljana Moste-Polje, Proletarska I/III — soba 81.

Služba pravne pomoči bo delala vsak torek od 12. do 16. ure. Zveza sindikatov Slovenije Občinski svet Ljubljana Moste-Polje

PONOVNO O POZIVU ZA OŽIVITEV DOMAČE OBRTI

Dajmo zimi nekdanjo veljavo

Zima je le zima, pa naj se časi še tako spreminjajo — V knjižnici Jožeta Mazovca tudi knjige o domači obrti — Če nič drugega, poskusimo izdelati in speči kruh, kdor bo to storil letos do 20. aprila prvič, bo vključen v žrebanje in ogled DO Žito.

V prejšnji številki Naše skupnosti smo v prispevku s tem naslovom povabili kmetje in njihove družinske člane k izdelovanju raznih praktičnih in okrasnih predmetov, za kar je bila zima že od pradedovine sem človeku najprimernejši letni čas. Kljub velikim razvojnim spremembam je narava le še ostala po starem. Še vedno so zime še vedno v tem letnem času polja in gozdovi počivajo, človekove poti se skrajšajo, peč pa postane središče domačega zbirališča.

Zima je že od nekdaj najbolj združevala družinske člane, bila je nekakšno obdobje povečane duhovnega in družinskega življenja. Priložnost, da se je človek, predvsem kmet ustvarjalno izživel, da je počel stvari, ki mu jih delo na polju in gozdu v drugih letnih časih ni dovoljevalo. Pozimi je kmečki človek ustvaril največ dobrin, del ljudske umetnosti, največ je prebral knjig, pa tudi marsikaj napisal, otroci so slišali največ pravljic.

Zima je res nekaj posebnega. Dajmo ji torej priložnost, tudi mi, da kljub modernejšemu obdobju v nas zaživi z nekdanjo veljavo. Popestrimo si strupeno meglene dni še s čim drugim kot samo s televizijo. Zato naj tudi poziv v prejšnji številki Naše skupnosti za oživitev domače obrti velja vsem občanom, ne glede na stan. Škoda bi bilo, da ne bi obnovili ročnih spretnosti

in del, ki smo se jih naučili v otroštvu, ki smo jih še do nedavnega znali. Še večja škoda pa bo, če tega ne bomo prenesli na naše otroke, če z njimi ne bomo obogatili njihovega življenja.

Knjižnica Jožeta Mazovca v KD Španski bori in v Polju nas je spomnila, da ima v svoji bogati zbirki knjig tudi take, ki bi marsikomu lahko pomagale pri obuditvi pozabljenih spretnosti ročnih domačih del. To so knjige s področja ljudske obrti, in sicer:

1. KNEZ, Martin: Domača peka kruha. — Ljubljana: Delavska univerza Univerzum, 1980

2. KOBE-ARZENŠEK, Katarina: Sitarstvo na Gorenjskem. — Ljubljana: Tehniški muzej Slovenije, 1967

3. KUCHAR, Boris: Odmirajoči stari svet vasi. — Ljubljana, 1972

4. LONČARSTVO na Slovenskem. — Ljubljana

5. MAKAROVIC, Gorazd: Slovenska ljudska umetnost. — Ljubljana, 1981

6. MAKAROVIC, Marija: Slovenska ljudska noša (kroji). — Ljubljana: Centralni zavod za napredek gospodinjstva

7. MARINC, L.: Sodobno ročno tkalstvo.

8. NOVAK, Vilko: Slovenska ljudska kultura. — Ljubljana, 1960

9. PLETARSTVO na Slovenskem. — Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 1973

10. SLOVENSKI etnograf (izdelovanje cvetnih butaric v okolici Ljubljane). — Ljubljana: Slovenski etnografski muzej v Ljubljani, 1970

11. SLOVENSKO ljudsko izročilo. — Ljubljana: CZ, 1980

12. ZOREC, Črtomir: Tekstilne snovi in izdelki (čipkarstvo, vezništvo...). — Ljubljana, 1960

ZIMA JE ZIMA, KRUH JE PA LE KRUH

Prvi kruh v življenju

V akcijo za oživitev domače obrti se vključuje tudi Naša skupnost, ki letos praznuje 25. obletnico izhajanja, in sicer s spodbudo za prvo izdelavo in peko kruha.

Vsi, ki so, ali ki bodo med 1. januarjem in 20. aprilom prvič zamesili in spekli kruh ter nam bodo z nekaj podatki o uspehu in receptom ter svojim naslovom to pismo sporočili v uredništvo Naše skupnosti do 20. aprila 1984, bodo sodelovali v žrebanju, v katerem bomo izžrebali 25 nagradencev, ki si bodo ogledali delovno organizacijo Žito, in med njimi še tri dobitnike posebnih nagrad te delovne organizacije.

Poudarjamo: sodelujejo lahko, ne glede na spol ali starost, le tisti, ki bodo zamesili in spekli kruh PRVIČ V ŽIVLJENJU. Imena vseh udeležencev te spodbude bomo objavili, z nekaterimi pa imeli tudi kratek pogovor.

Delovna organizacija Žito bo seveda še naprej pekla kruh v prav takšnih količinah, vendar rek pravi: kolikor znaš, toliko veljaš — in kruh je le kruh, spremlja nas vse življenje. Zakaj ga ne bi znali zamesiti in speči tudi sami doma? Zakaj ne bi popestrili teh zimskih dni s to nalogo? Poprašajte mame, babice, sosede, poglejte v knjige, poskusite in nam o tem sporočite do 20. aprila.

Uredništvo Nsk

